

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ОБІГУ ЦІННИХ ПАПЕРІВ**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітньо-професійна програма – Право

Спеціальність – 081 Право

Галузь знань – 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
цивільного права
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Правове регулювання обігу цінних паперів
Викладач (-і)	Зозуляк Ольга Ігорівна, професорка, д.ю.н., професорка кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	(0342) 526760
E-mail викладача	olha.zozuliak@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять викладачів з магістрантами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу-2/ Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, щодо планів та змісту індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є основні принципи, доктринальні засади, правові джерела, окремі поняття, терміни, визначення, дефініції, юридичні категорії щодо обігу цінних паперів, а також практика реалізації відповідних норм учасниками правовідносин у сфері емісії та обігу цінних паперів. Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>: 1. Загальні положення про цінні папери. 2. Обіг та облік прав за цінними паперів. Нормами у сфері правового регулювання обігу цінних паперів регламентується коло суспільних відносин, які виникають в процесі емісії, обігу та обліку прав за цінними паперами. <u>Основними джерелами</u> регулювання відносин у сфері обігу цінних паперів виступають Цивільний кодекс України та Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки». Застосування законодавства про цінні папери в умовах ринкової економіки є дуже складним завданням і одним з основних, відповідальних напрямків роботи НКЦПФР та всіх інституцій громадянського суспільства. Підготовка юристів – фахівців у сфері правового регулювання ринку цінних паперів повинна стати одним з пріоритетних напрямів діяльності держави на сучасному етапі. Важливо, щоб випускники вищих юридичних закладів володіли необхідними знаннями у сфері правового регулювання ринку цінних паперів.	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів теоретичного розуміння правової регламентації випуску та обігу різноманітних видів цінних паперів та закріплення необхідних юридичних знань з метою вирішення конкретних питань практичної діяльності фондового ринку та фондової біржі. <u>Основними цілями</u> вивчення навчальної дисципліни є правовий аналіз змісту норм законодавства України про цінні папери та, на його основі, формування і розвиток професійних компетентностей для самостійного розв'язання практичних проблем, які виникають у сфері обігу цінних паперів.	

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, в тому числі іноземних, що містять норми, які регулюють правовідносини щодо цінних паперів;
- здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології для роботи з джерелами цивільного права;
- здатність приймати обґрунтовані рішення щодо юридичної кваліфікації життєвих ситуацій, що охоплюються нормами законодавства у сфері цінних паперів.

Фахові компетентності:

- здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем щодо цінних паперів, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності;
- здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосовування норм законодавства щодо цінних паперів;
- здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати їх розгорнуту юридичну аргументацію;
- здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності;
- здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм;
- здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією;

Програмні результати навчання:

- здійснювати презентацію свого дослідження з тематики правового регулювання обігу цінних паперів, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження;
- обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати та наводити переконливі аргументи;
- зрозуміти методику процесу правотворення та правозастосування інституту правового регулювання обігу цінних паперів;
- демонструвати вміння узагальнювати практику застосування окремих норм законодавства про ринки капіталів;
- демонструвати здатності щодо пошуку, інтерпретації та застосування правових позицій та рішень ЄСПЛ з метою захисту прав учасників ринку цінних паперів у різних судових провадженнях;
- мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування;
- інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у сфері обігу цінних паперів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	081 Право	2 рік навчання	вибіркова
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття сам. роб.
Тема № 1. Загальна характеристика законодавства про ринок капіталів та ринок цінних паперів.		2	2 10
Тема № 2. Загальна характеристика видів та груп цінних паперів.		2	4 10
Тема № 3. Пайові цінні папери		1	2 10
Тема № 4. Боргові цінні папери		1	2 10
Тема № 5. Інші групи цінних паперів.		2	2 5
Тема № 6. Правове регулювання посередницької діяльності на ринку цінних паперів		2	2 5
Тема № 7. Загальна характеристика обігу та обліку прав ринку цінних паперів.		1	2 5
Тема № 8. Регулювання ринку цінних паперів.		1	2 5
ЗАГ.:		12	18 60
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf , а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у навчально-науковому юридичному інституті (далі - МРПОУ), затвердженими Вченою радою навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.cnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf .		
Вимоги до письмової роботи	Передбачається виконання однієї письмової модульної контрольної роботи (абз.2 пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює всі змістові модулі. Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачем, що проводить семінарські заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні кафедри цивільного права (пп. 3.1.3.2 МРПОУ). На контрольну виноситься 3 теоретичних завдання, які оцінюються у 10 балів кожне та практичне завдання, яке оцінюється у 20 балів. Максимальна кількість балів за письмову роботу – 50 (пп. 2.6.1 МРПОУ).		
Семінарські заняття	Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках для підготовки до семінарських занять, що розміщені на сайті кафедри цивільного права https://kcp.cnu.edu.ua/op-marictp/navchalno-metodychni-		

	materialy/ , а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за семінарські заняття – 45 (пп. 2.6.1–2.6.2 МРПОУ).
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувачу виставляється залік за умови виконання всіх видів робіт, передбачених силабусом. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для не виставлення заліку (пп. 3.2.2 МРПОУ).
Підсумковий контроль	Залік. Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 45 балів), балу за підсумкову модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) та балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.6.3 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.6.1 МРПОУ). Підсумковий бал становить максимально 100 балів (пп. 2.6.1–2.6.3 МРПОУ). Якщо здобувач виконав усі види робіт, передбачені силабусом та набрав за результатами семестрового контролю не менше 50 балів, то набраний ним бал зараховується як підсумковий контроль (залік) на останньому семінарському занятті. Якщо ж здобувач за результатами семестрового контролю набрав менше 50 балів, то залік проводиться після ліквідації академічної заборгованості (відпрацювання пропущених семінарських занять та виконання інших видів робіт, передбачених силабусом) у письмовій формі. Заліковий білет у такому випадку складається із 5 практичних завдань, які оцінюються у 20 балів кожне. Максимальний бал за залікову роботу складає 100 балів. Залік також може проводитися з використанням технологій дистанційного навчання на платформі https://d-learn.pnu.edu.ua/. У такому разі залік проводиться у тестовій формі. Структура білета – 50 тестових завдань різної складності, кожне з яких оцінюється у 2 бали.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Зміст питань, форма та структура завдань та інструкції щодо виконання обов'язкової (письмової модульної контрольної роботи) та додаткових (письмових завдань за питаннями самостійного опрацювання, письмових експрес-опитувань тощо) письмових робіт визначаються викладачем, що проводить семінарські заняття, за погодженням з викладачем, що проводить лекційні заняття (Розділ 3 МРПОУ). За бажанням (для отримання додаткових балів) здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання (пп. 3.1.4.1–3.1.4.3 МРПОУ). Види, інструкції щодо виконання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та на сайті кафедри <https://kcp.cnu.edu.ua/op-marictp/navchalno-metodychni-materialy/>.

Академічна доброчесність:

Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, визначених Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>, усвідомлюючи наслідки порушення. Реагування на порушення академічної доброчесності здійснюється відповідно до встановлених процедур https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2024/05/pr.01.1.1-08_2024-protsedura_8_universytet.pdf.

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і семінарські заняття. Пропуски занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня

пропуску заняття (абз. 1. п. 3.1.2 МРПОУ). За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник курсу віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (абз. 2. п. 3.1.2 МРПОУ).

Неформальна освіта:

Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylii-stefanyka.pdf

8. Рекомендована література

1. Фондове право України. Підручник. за заг. Ред. О. В. Кологойди. К.: Ліра, 2020. 648 с.
2. Кузнецова Є. А. Правове регулювання діяльності професійних учасників на ринку цінних паперів. дис. на здоб. ст. д-ра філософії в галузі прав. Київ, 2021. 420 с.
3. Харитонов Є. О., Харитонova О. І. Приватне право як концепт. Том III. Концепт приватного права і рекодифікації цивільного законодавства в Україні: рефлексії фронтиру : монографія. Одеса : Фенікс, 2019. 752 с.
4. Цивільне право (загальна частина). Курс лекцій за заг. ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків, Екус. 2021. 448 с.
5. Крат В. І. FESTINA LENTE: збірка вибраних статей, публікацій, виступів. Харків, Екус. 2022. 1336 с.
6. Захист права власності. Правові позиції Верховного Суду: коментарі науковців. Печений О. П., Спасибо-Фатєєва І. В. Харків, Екус. 2020. 496 с.
7. Мельник В.В. Правове регулювання клірингової та депозитарної діяльності в Україні: монографія. К. 2017.
8. Фондовий ринок України : законодавче регулювання. К.: 2017. 752 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів міститься в навчально-методичних посібниках:

Зозуляк О. І. Правове регулювання обігу цінних паперів: методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 081 «Право». Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. 43 с. URL: <https://kcp.cnu.edu.ua/op-magistr/navchalno-metodychni-materialy/>

Зозуляк О. І. Правове регулювання обігу цінних паперів: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 081 «Право». Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2023. 58 с. URL: <https://kcp.cnu.edu.ua/op-magistr/navchalno-metodychni-materialy/>

**Викладач: Ольга ЗОЗУЛЯК,
професорка кафедри цивільного права**